



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ  
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 39/2022**

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ  
(ΤΜΗΜΑ Α΄)**

**Συνεδρίαση της 18<sup>ης</sup> Απριλίου 2022**

**Σύνθεση:**

**Πρόεδρος :** Στυλιανή Χαριτάκη, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

**Μέλη:** Βασιλική Τύρου, Αντώνιος Τατσόπουλος, Αδαμαντία Καπετανάκη, Ελένη Πασαμιχάλη, Χριστίνα Διβάνη, Βασίλειος Καραγεώργος, Ευσταθία Τσαούση, Ιωάννα Λεμπέση, Παρασκευάς Χρυσστομίδης, Φωτεινή Δεδούση, Κωνσταντίνος Γεωργιάδης, Σπυρίδων Μαυρογιάννης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

**Αριθμός Ερωτήματος:** Το με αριθμό πρωτοκόλλου 130543ΕΞ2021/20-10-2021 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών/ Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής/Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής/ Διεύθυνση Μακροοικονομικής Πολιτικής και Προβλέψεων/Τμήμα Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων.

**Περίληψη Ερωτήματος :** Πώς εφαρμόζονται οι διατάξεις του πέμπτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986, οι οποίες αναφέρονται σε υποχρέωση αποστολής από τους γραμματείς των Ειρηνοδικείων στην ερωτώσα υπηρεσία των καταστατικών των αστικών συνεταιρισμών, μετά την ισχύ των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 116 του ν. 4635/2019, σύμφωνα με τις οποίες η αρμοδιότητα καταχώρισης των καταστατικών των αστικών

συνεταιρισμών μεταφέρεται από τα Ειρηνοδικεία στις κατά τόπον Υ.Γ.Ε.ΜΗ του υπόχρεου.

**Εισηγήτρια:** Ελένη Κωστάντη, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο)

\*\*\*\*\*

Στο πιο πάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α΄) γνωμοδότησε ως εξής:

### **Ιστορικό**

Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Στην αρμοδιότητα της ερωτώσας υπηρεσίας εμπίπτει μεταξύ άλλων ο συντονισμός, η εποπτεία και η υποβοήθηση για την ανάπτυξη των αστικών συνεταιρισμών<sup>1</sup>, όλων των μορφών. Στα πλαίσια αυτών των αρμοδιοτήτων της η ερωτώσα υπηρεσία υποβάλλει προτάσεις ή εισηγήσεις σε θέματα κυβερνητικής πολιτικής, που σχετίζονται με τους συνεταιρισμούς, υποβοηθώντας τα εποπτικά συμβούλια των αστικών συνεταιρισμών στην άσκηση των καθηκόντων τους, επεξεργάζεται και εισηγείται σχέδια νόμων, διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων, που αφορούν την οργάνωση, τη λειτουργία και τη δράση των συνεταιρισμών, Επίσης η υπηρεσία τηρεί Μητρώο Αστικών Συνεταιρισμών, το οποίο: «α) είναι το μοναδικό στην επικράτεια ενοποιημένο μητρώο, στο οποίο περιλαμβάνονται διακριτά στοιχεία αναγνώρισης των αστικών συνεταιρισμών [Επωνυμία συνεταιρισμού / περιφέρεια / νομός έδρας του / αρμόδιο ειρηνοδικείο / κατηγορία (πιστωτικοί, ειδικών δραστηριοτήτων, τουριστικοί, παραγωγικοί, γυναικών, φαρμακευτικοί, μεταφορικοί, αλληλασφαλιστικοί, καταναλωτικοί, προμηθευτικοί, οικοδομικοί)/ βαθμός / έτος ίδρυσης], β) είναι το μοναδικό στην επικράτεια μητρώο για τους αστικούς συνεταιρισμούς, το οποίο δημοσιεύεται στο διαδίκτυο και ειδικότερα στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών, γ) έχει σκοπό άλλον από αυτόν της εμπορικής δημοσιότητας και ειδικότερα, την υποβοήθηση της ανάπτυξης του συνεταιριστικού κινήματος ..., δ) αποτελεί το σημείο αναφοράς για την σχετική ενημέρωση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τους εν ενεργεία αστικούς - οικοδομικούς συνεταιρισμούς, που υφίστανται στη χώρα, πριν την

<sup>1</sup> Βλ. άρθρο 34 παρ.3 εδ.δ΄ (εε) του π.δ.142/2017 (Α΄181)

*έναρξη των διαδικασιών χωροθέτησης, πολεοδόμησης... και ε) θα συνδέεται με το Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών «Δίαυλος» του άρθρου 90 τον ν. 4727/2020, που τηρείται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης...».*

2. Πριν την ισχύ των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 116 του ν. 4635/2019, όλοι οι γραμματείς των Ειρηνοδικείων της επικράτειας, εφάρμοζαν ενιαία και απαρέγκλιτα τις διατάξεις του πέμπτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986 και απέστειλαν στην ερωτώσα υπηρεσία τα καταστατικά των αστικών συνεταιρισμών, που καταχωρούσαν, σύμφωνα με τη διαδικασία του ν. 1667/1986, μετά την ισχύ όμως των εν λόγω διατάξεων άλλοι γραμματείς ειρηνοδικείων συνεχίζουν να αποστέλλουν καταστατικά και άλλοι όχι.

3. Στο με αρ. πρωτ. 85218/10.8.2020 έγγραφο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας του Καταναλωτή, Γεν. Δ/νση Αγοράς, Δ/νση Εταιρειών Τμήμα Εταιρικού Δικαίου & Γ.Ε.ΜΗ., με θέμα: «Καταχώριση Αστικών Συνεταιρισμών στο ΓΕΜΗ σύμφωνα με τις νέες πρόνοιες του ν.4635/19», το οποίο απευθύνεται μεταξύ άλλων, προς τις Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των Επιμελητηρίων και τα Ειρηνοδικεία της χώρας, εκφράζεται η άποψη ότι από τις διατάξεις του πέμπτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4635/2019 και της παρ. 3 του άρθρου 116 του ν.4635/2019, «...πέραν της υποχρεωτικότητας της εγγραφής των Συνεταιρισμών στο ΓΕΜΗ, προκύπτει ότι με την έναρξη ισχύος του ν. 4635/2019 η αρμοδιότητα των Ειρηνοδικών για την έκδοση πράξης καταχώρισης ή μη των καταστατικών των Αστικών Συνεταιρισμών (όλων των κατηγοριών) μεταφέρθηκε στις αρμόδιες Υπηρεσίες ΓΕΜΗ, οι οποίες πλέον είναι αποκλειστικά αρμόδιες για οποιαδήποτε πράξη αφορά στους Συνεταιρισμούς. Συνεπώς εκφεύγει της αρμοδιότητας των Ειρηνοδικείων η παραλαβή αιτήσεων καταχώρισης για τους Αστικούς Συνεταιρισμούς και η έκδοση των σχετικών πράξεων. 2. ...Η σύσταση του Συνεταιρισμού πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παρ. 3 και 6 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986. Δεδομένων των προαναφερθέντων τροποποιήσεων που επήλθαν ως προς την αρμόδια Υπηρεσία, οι Υ.Γ.Ε.ΜΗ. είναι πλέον αποκλειστικά αρμόδιες για τη σύσταση Συνεταιρισμού και οι διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθούν είναι οι εξής: 1. έλεγχος νομιμότητας του καταστατικού... Σημειώνεται δε, ότι η ίδια διαδικασία ακολουθείται και στις περιπτώσεις

*τροποποίησης του καταστατικού του Συνεταιρισμού...»*

4. Περαιτέρω με τις με αρ. 35/4.12.2020 και 578/10.8.2021 Πράξεις έγκρισης καταστατικών αστικών συνεταιρισμών, των Ειρηνοδικών Λάρισας και Τρικάλων, αντίστοιχα, κρίθηκε ότι: «...η διάταξη του άρθρου 116 παρ. 3 του ν. 4635/2019 δεν τροποποίησε ούτε ρητά ούτε σιωπηρά την διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986 (συμφώνως προς την οποία ο ειρηνοδίκης με πράξη του διατάσσει ή αρνείται την καταχώριση του καταστατικού μέσα σε δέκα ημέρες από την κατάθεσή του και ο ειρηνοδίκης αρνείται την καταχώριση όταν λείπουν τα απαραίτητα στοιχεία του καταστατικού ή τούτο περιέχει διατάξεις αντίθετες σε κανόνες αναγκαστικού δικαίου ή στα χρηστά ήθη), αλλά αφορά στην τήρηση εφεξής του Μητρώου όλων των Αστικών Συνεταιρισμών... από την ΥΓΕΜΗ και όχι από το Ειρηνοδικείο. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει και από το περιεχόμενο της αιτιολογικής εκθέσεως του ν.4635/2019 το οποίο επί των άρθρων 115-116 αναφέρει ότι: «Γίνονται καταργήσεις και τροποποιήσεις διατάξεων νόμων, προκειμένου να εναρμονιστεί η κείμενη νομοθεσία με τις διατάξεις των άρθρων του παρόντος», το δε άρθρο προς το οποίο απαιτείται εναρμόνιση είναι η διάταξη του άρθρου 86 η οποία ρυθμίζει εξαντλητικά ποιοι είναι υπόχρεοι εγγραφής στο ΓΕΜΗ και συν τοις άλλοις υπόχρεος εγγραφής είναι και ο Αστικός Συνεταιρισμός του ν. 1667/1986... Δηλαδή ουσιαστικά η ερμηνευόμενη διάταξη ενοποίησε το Μητρώο όλων των Αστικών Συνεταιρισμών. Συνεπώς η τροποποίηση στην οποία απεσκόπησε ο νομοθέτης αφορά μόνον την καταχώριση κατά την διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν.1667/1985. Η άποψη που αναφέρεται στην υπ' αριθμόν 85218/10.8.2020 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (που πάντως δεν έχει απολύτως καμμία τυπική ισχύ και δεν μπορεί να εισάγει δίκαιο) ότι από τις διατάξεις των άρθρων 86 εν συνδυασμώ προς την μεταβατική διάταξη της παρ.3 του άρθρου 116 του ν. 4635/2019 προκύπτει ότι με την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, εκφεύγει της αρμοδιότητας των Ειρηνοδικείων η παραλαβή αιτήσεων καταχώρισης για τους Αστικούς Συνεταιρισμούς και η έκδοση των σχετικών πράξεων, υπερακοντίζει την βούληση του ιστορικού νομοθέτη και το πνεύμα και το γράμμα του νόμου....».

5. Συναφώς στο με αρ. πρωτ. 84897/28-07-2021 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή προς το Γραφείο του Γενικού Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, εκφράζεται η άποψη ότι «...Με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3419/2005 του προϊσχύσαντος νόμου (όπως καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον ν. 4635/2019) όλοι οι τύποι Αστικών Συνεταιρισμών κατέστησαν υπόχρεοι εγγραφής στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) από την 04-04-2011. Ως εκ τούτου το ΓΕΜΗ αποτελεί το μοναδικό μητρώο εμπορικής δημοσιότητας της χώρας για όλα τα νομικά πρόσωπα και ατομικές επιχειρήσεις (εμπόρους) ... Το ΓΕΜΗ παράλληλα είναι συντονισμένο με όλα τα ευρωπαϊκά μητρώα εμπορικής δημοσιότητας της Ε.Ε.... Επίσης με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ίδιου νόμου τα βιβλία και τα στοιχεία των Αστικών Συνεταιρισμών αλλά και κάθε πράξη που είχε υποβληθεί στα Μητρώα Συνεταιρισμών των Δικαστηρίων της χώρας αρχειοθετήθηκε και ψηφιοποιήθηκε και έκτοτε αποτελούν ψηφιακά στοιχεία της μερίδας στο Γ.Ε.ΜΗ. Η σχετική διαδικασία ολοκληρώθηκε με την έκδοση από τον Υπουργό Ανάπτυξης & Επενδύσεων της με αριθμό Κ2-317/03-02-2014 υπουργικής απόφασης (Β' 195). Η μόνη αρμοδιότητα που παρέμεινε στα Ειρηνοδικεία της χώρας ήταν η πράξη καταχώρισης του Ειρηνοδίκη σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986 η οποία όμως πραγματοποιείται εκ παραλλήλου στο ΓΕΜΗ... Αυτή η πράξη καταργήθηκε και εκτελείται αποκλειστικά από τις Υπηρεσίες ΓΕΜΗ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 116 του ν. 4635/2019. Ήδη στις ΥΓΕΜΗ πραγματοποιείται ο έλεγχος νομιμότητας πράξεων και στοιχείων όλων των νομικών μορφών που επιχειρούν, μεταξύ των οποίων και οι Αστικοί Συνεταιρισμοί.... Επίσης οι καταχωρίσεις στο ΓΕΜΗ διέπονται από ενιαίο και αδιαίρετο πλέγμα νομιμότητας για όλες τις νομικές μορφές, όπως αυτό προβλέπεται στις διατάξεις του ν. 4635/2019 και είναι απόρροια της Κοινοτικής Οδηγίας 2017/1132 από την οποία δεν νοείται παρέκκλιση. Αναφορικά με τα θιγόμενα επί της Διαλειτουργικότητας, το ΓΕΜΗ διαθέτει επίσης μία σειρά από υπηρεσίες μέσω αυτής (wsdl), τις οποίες κάθε δημόσιος φορέας μπορεί να αναζητήσει και να κάνει χρήση μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της ΓΓΠΣΔΔ. Η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου σας κατόπιν σχετικής διαπίστευσης στο ΚΕΔ της ΓΓΠΣΔΔ μπορεί να λαμβάνει για τις ανάγκες της σε πραγματικό χρόνο πληθώρα

στοιχείων .... προς επεξεργασία και τεκμηρίωση βάσει των απαιτήσεων αυτής. Υπό το φως των ανωτέρω, δεν συνηγορούμε στην σχετική πρότασή σας περί συμπλήρωσης και επαναδιατύπωσης της παραγράφου 3 του άρθρου 116 του ν. 4635/2019 (Α΄167), διότι αντιβαίνει στις προβλέψεις του νόμου ν. 4635/2019 ως προς την λειτουργία του ψηφιακού περιβάλλοντος του ΓΕΜΗ στο οποίο διακινούνται πράξεις και στοιχεία σε ψηφιακό καθεστώς...»

6. Ενόψει όλων των προαναφερομένων υποβλήθηκε από την ερωτώσα υπηρεσία, το παρόν ερώτημα.

#### **Νομοθετικό πλαίσιο.**

7. Στο άρθρο 12 παράγραφος 4 του Συντάγματος ορίζονται τα εξής: «Οι γεωργικοί και αστικοί συνεταιρισμοί κάθε είδους αυτοδιοικούνται σύμφωνα με τους όρους του νόμου και του καταστατικού τους και προστατεύονται και εποπτεύονται από το Κράτος, που είναι υποχρεωμένο να μεριμνά για την ανάπτυξή τους. ...».

8. Τα άρθρα 1 παρ. 1,3 εδ.α΄, 6 και 7, 13 παρ. 1 και 2 και 14 του ν. **1667/1986** (Α΄196) ορίζουν ότι:

**Άρθρο 1.** «1. Αστικός συνεταιρισμός είναι εκούσια ένωση προσώπων με οικονομικό σκοπό ... 2...3. Για τη σύσταση συνεταιρισμού απαιτείται η σύνταξη καταστατικού που υπογράφεται από δεκαπέντε τουλάχιστον πρόσωπα και καταχώριση του καταστατικού στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός... 4...5.....6. Ο ειρηνοδίκης με πράξη του διατάσσει ή αρνείται την καταχώριση του καταστατικού μέσα σε δέκα ημέρες από την κατάθεσή του... Ύστερα από την καταχώριση, ο γραμματέας του ειρηνοδικείου υποχρεούται μέσα σε 30 ημέρες να στείλει αντίγραφο του καταστατικού με την ημερομηνία καταχώρισης και τον αριθμό μητρώου στο δήμο ή την κοινότητα της έδρας του συνεταιρισμού, στη νομαρχία και στην Υπηρεσία Συνεταιρισμών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας<sup>2</sup>. 7. Από την κατά την προηγούμενη

<sup>2</sup>Το τέταρτο εδάφιο της παρ.6 αντικαταστάθηκε ως άνω με τη παρ.2 του άρθρου 36 του Ν.4223/2013 (Α 287),όπως αυτή αντικαταστάθηκε από την έναρξη ισχύος του νόμου 4223/2013,με το άρθρο 178 παρ.6 του Ν.4261/2014 ( Α 107).

παράγραφο καταχώριση ο συνεταιρισμός αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα. 8...».

**Άρθρο 13** «1. Η μέριμνα για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών καθώς και η εποπτεία τους ανήκει στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας. Για την άσκησή τους συνιστάται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Υπηρεσία Συνεταιρισμών. Στις αρμοδιότητες της υπηρεσίας ανήκει: α) Η υποβολή της ανάπτυξης του συνεταιριστικού κινήματος. β) Η υποβολή προτάσεων ή εισηγήσεων σε θέματα κυβερνητικής πολιτικής που σχετίζονται με τους συνεταιρισμούς. γ) Η επεξεργασία σχεδίων νόμων, διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων που αφορούν την οργάνωση, τη λειτουργία και τη δράση των συνεταιρισμών. δ) Η επεξεργασία πρότυπων καταστατικών... ε)... στ) ... 2. Η οργάνωση και η λειτουργία της υπηρεσίας συνεταιρισμών ρυθμίζεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εθνικής Οικονομίας μέσα σ' ένα έτος από τη δημοσίευση αυτού του νόμου....»

**Άρθρο 14** «1. Το ειρηνοδικείο τηρεί μητρώο των συνεταιρισμών που εδρεύουν στην περιφέρειά του. Το μητρώο περιέχει: α) Την επωνυμία και το σκοπό του συνεταιρισμού. β) Την κατηγορία του συνεταιρισμού σε σχέση με την ευθύνη των συνεταιίρων. γ) Τα ονοματεπώνυμα των νόμιμων εκπροσώπων του συνεταιρισμού. Στο ειδικό βιβλίο καταχωρίζεται κάθε μεταβολή των παραπάνω στοιχείων. Αν μεταφερθεί η έδρα του συνεταιρισμού γίνεται η σχετική σημείωση και στο μητρώο της αρχικής εγγραφής. 2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Δικαιοσύνης, καθορίζεται ο τύπος του μητρώου και κάθε λεπτομέρεια σχετική με αυτό και την τήρησή του.»

9. Στο άρθρο 34 παρ. 3 (δ) (εε) του π.δ. 142/2017(Α'181) «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών», που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 35 του ν. 4024/2011 (Α'226), ορίζεται ότι στις αρμοδιότητες του Τμήματος Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων, περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων:

**Άρθρο 34** «3.... (εε) Ο συντονισμός, η εποπτεία και η υποβολή της ανάπτυξης των αστικών συνεταιρισμών, όλων των μορφών, η υποβολή προτάσεων σε σχετικά θέματα οργάνωσης, λειτουργίας και δράσης τους, η

τήρηση μητρώου αστικών συνεταιρισμών, η επεξεργασία και κατάρτιση προτύπων καταστατικών, η προώθηση της συνεταιριστικής εκπαίδευσης και συνεργασίας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, η προώθηση της ενδοσυνεταιριστικής και διασυνεταιριστικής συνεργασίας και αλληλεγγύης και η υποβοήθηση των εποπτικών συμβουλίων των συνεταιρισμών όλων των μορφών και βαθμών στην άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1667/1986 (Α 196), όπως κάθε φορά ισχύουν.»

**10.** Στα άρθρα 1, 2 παρ. 2, και 18 παρ. 4 του ν. 3419/2005 (Α' 297) πριν την κατάργησή τους με το άρθρο 116 παρ. 1 του ν. 4635/2019, ορίζονταν ότι:

**Άρθρο 1** «1. Καθιερώνεται Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά τα κατωτέρω πρόσωπα και ενώσεις προσώπων (εφεξής "οι υπόχρεοι"). α... β. ..., ο αστικός συνεταιρισμός, στον οποίο περιλαμβάνεται ο αλληλοασφαλιστικός και ο πιστωτικός συνεταιρισμός, ...»

**Άρθρο 2** «1...2. Σε κάθε Επιμελητήριο συνιστάται ειδική υπηρεσία ("Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.") η οποία, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, είναι αρμόδια για: α. ... και «β. την παραλαβή, την πρωτοκόλληση και τον έλεγχο νομιμότητας των σχετικών αιτήσεων και των συνοδευτικών εγγράφων, καθώς και τον έλεγχο νομιμότητας των νομικών πράξεων, των δηλώσεων, των εγγράφων και των λοιπών στοιχείων που αφορούν τους υπόχρεους και δικαιολογούν την καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή, ...»

**Άρθρο 18** « 1...2...3...4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία και ο χρόνος της μεταφοράς στο Γ.Ε.ΜΗ., κατά προτεραιότητα, του περιεχομένου ...των Μητρώων Αστικών Συνεταιρισμών .... Μέχρι την ολοκλήρωση της μεταφοράς αυτής, κάθε καταχώριση στα Βιβλία και Μητρώα που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο θεωρείται ως καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ...»

**11.** Στο άρθρο 85 παρ. 1, 2 και 4 του ν. **4635/2019** (Α 167), πριν την πρόσφατη κατάργησή του με το άρθρο 58 του ν. 4919/2022 (Α'71) ορίζονταν ότι :

**Άρθρο 85** «1. Το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) είναι: α) το Εθνικό Μητρώο οικονομικής δραστηριότητας και εμπορικής δημοσιότητας, στο οποίο πραγματοποιείται η δημοσιότητα πράξεων, στοιχείων ή και δηλώσεων των



υπόχρεων προσώπων και β) το ελληνικό ηλεκτρονικό εθνικό δελτίο δημοσιότητας, κατά την έννοια των παρ. 1 και 5 του άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (L 169).» 2. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: α. «Εμπορική δημοσιότητα»: Η εγγραφή ή καταχώριση και δημοσίευση στο Γ.Ε.ΜΗ., πράξεων ή στοιχείων που απαιτούν δημοσιότητα. β. «Συστατική δημοσιότητα»: η καταχώριση και ταυτόχρονη δημοσίευση πράξεων, στοιχείων ή δηλώσεων στο Γ.Ε.ΜΗ., τα έννομα αποτελέσματα των οποίων σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις εκκινούν από την ημερομηνία καταχώρισης και ταυτόχρονης δημοσίευσης στο Γ.Ε.ΜΗ. γ.... δ. «Έλεγχος νομιμότητας»: ο προληπτικός ουσιαστικός έλεγχος που διενεργείται από τις Υ.Γ.Ε.ΜΗ. για τη διαπίστωση της συμφωνίας των προς καταχώριση και δημοσίευση πράξεων, στοιχείων και δηλώσεων κατά περιεχόμενο με το καταστατικό και με τις διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, που διέπουν το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο, χωρίς όμως να περιλαμβάνονται στο εύρος ελέγχου και ζητήματα ακυρωσίας των ανωτέρω πράξεων. ...4. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν θίγουν: α. την προβλεπόμενη από ειδικές διατάξεις αρμοδιότητα δημοσίων Υπηρεσιών για την τήρηση ειδικών μητρώων με σκοπό άλλον από αυτόν της εμπορικής δημοσιότητας. β...». Στο άρθρο 116 παρ. 1,2 και 3 του ίδιου ως άνω νόμου, το οποίο εξακολουθεί να ισχύει, ορίζεται ότι:

**Άρθρο 116** « 1. Όπου στον ν. 4548/2018 και στον ν. 4601/2019 γίνεται αναφορά σε έλεγχο νομιμότητας, έλεγχο πληρότητας, έγκριση ή εγκριτική απόφαση της Περιφέρειας, Περιφερειακής Ενότητας ή του Περιφερειάρχη νοείται πλέον έλεγχος της αρμόδιας για τον υπόχρεο Υ.Γ.Ε.ΜΗ. και απόφαση του Προϊσταμένου αυτής. 2. Όπου γίνεται αναφορά στον ν. 3419/2005 νοείται ο παρών νόμος από την έναρξη ισχύος του, καταργουμένου του ν. 3419/2005 από τα άρθρα 1 έως 12 και 14 έως 18. 3. Όπου γίνεται αναφορά στην αρμοδιότητα των Ειρηνοδικών σχετικά με την καταχώριση ή μη των καταστατικών των Αστικών Συνεταιρισμών, καταργείται και στο εξής αρμόδια είναι η Υ.Γ.Ε.ΜΗ. στην οποία ανήκει ο υπόχρεος...».

12. Στα άρθρα 15 παρ. 1 και 2 εδ α', 16 παρ. 1, 17, 20 παρ. 3,4 και 5, 24 παρ. 2 και 3, 58 παρ.1 και 59 του νέου ν. 4919/2022, (Α' 71), που ισχύουν από 7-4-2022, ορίζεται ότι:

**Άρθρο 15** «1. Το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) είναι το εθνικό μητρώο εμπορικής δημοσιότητας, στο οποίο πραγματοποιείται η δημοσιότητα πράξεων, στοιχείων ή δηλώσεων των υπόχρεων προσώπων. 2. Ο παρών νόμος δεν θίγει: α) την αρμοδιότητα δημόσιων υπηρεσιών, όπως προβλέπεται από ειδικές διατάξεις, για την τήρηση ειδικών μητρώων, με σκοπό άλλον από αυτόν της εμπορικής δημοσιότητας, β) ...».

**Άρθρο 16** «1. Στο Γ.Ε.ΜΗ. εγγράφονται υποχρεωτικά: α) ...β) .. γ) ... δ) ... ε) ο Αστικός Συνεταιρισμός του ν. 1667/1986 (Α' 196), στον οποίο περιλαμβάνονται ο αλληλασφαλιστικός, ο πιστωτικός, ο οικοδομικός συνεταιρισμός και η ενεργειακή κοινότητα, στ) ...»

**Άρθρο 17** «Η εμπορική δημοσιότητα των πράξεων, στοιχείων ή δεδομένων των υπόχρεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 16 πραγματοποιείται με: α) την εγγραφή ή καταχώριση αυτών στο Γ.Ε.ΜΗ., και β) την ταυτόχρονη δημοσίευση, στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ., κατά περίπτωση, είτε εν συνόλω, είτε εν μέρει, της πράξης ή του στοιχείου που καταχωρίστηκε, είτε με μνεία για την καταχώριση πράξεων και στοιχείων για τα οποία προβλέπεται υποχρέωση εμπορικής δημοσιότητας».

**Άρθρο 20** « 1. .. 2.... 3. Οι Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. (Υ.Γ.Ε.ΜΗ.) διακρίνονται σε: α) Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των Υπουργείων και, συγκεκριμένα: ...β) Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των επιμελητηρίων. Σε κάθε επιμελητήριο του ν. 4497/2017 (Α' 171) συστήνεται Υ.Γ.Ε.ΜΗ., τουλάχιστον σε επίπεδο Τμήματος. ...γ) ... 4. Οι Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των περ. α) και β) της παρ. 2 είναι αρμόδιες για: α) την εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. των υπόχρεων του άρθρου 16, β) κάθε καταχώριση και δημοσίευση που αφορά στους υπόχρεους εγγραφής, γ) την παραλαβή, την πρωτοκόλληση, εφόσον δεν πραγματοποιείται με ηλεκτρονικό τρόπο, τον έλεγχο πληρότητας και, όπου απαιτείται, τον έλεγχο νομιμότητας των σχετικών αιτήσεων, των συνοδευτικών πράξεων, στοιχείων ή δηλώσεων και τον έλεγχο αιτήσεων έγκρισης επωνυμίας και διακριτικού τίτλου, καθώς και τη δέσμευση αυτών, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 55,.... δ) ... ε) την έκδοση πιστοποιητικών και τη χορήγηση αντιγράφων και αποσπασμάτων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 46, στ) ... 5. Η κατά τόπον αρμοδιότητα των Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των επιμελητηρίων καθορίζεται με βάση την έδρα ή την εγκατάσταση του υπόχρεου σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας...»,

**Άρθρο 24** «1... 2. Το πληροφοριακό σύστημα Γ.Ε.ΜΗ. διασυνδέεται με το TAXIS για τη λήψη και διαβίβαση δεδομένων, που προβλέπονται ως καταχωριζόμενα ή υποβαλλόμενα από τους υπόχρεους και στα δύο πληροφοριακά συστήματα... 3. Το Γ.Ε.ΜΗ. μπορεί να διασυνδέεται και με άλλα μητρώα, αρχεία και βιβλία που τηρούνται ηλεκτρονικά, σχετικά με πράξεις, έγγραφα, στοιχεία ή δεδομένα που καταχωρίζονται σε αυτά, καθώς και με τα δεδομένα του δημοσίου τομέα του άρθρου 47 του ν. 4623/2019 (Α΄ 134). Το Γ.Ε.ΜΗ. διασυνδέεται, προκειμένου να χορηγεί αντίγραφα πράξεων, στοιχεία ή δεδομένα που υποβάλλονται σε δημοσιότητα, σε άλλα μητρώα, αρχεία ή βιβλία. 4. ...» .

**Άρθρο 58** « 1. Όπου γίνεται αναφορά στα άρθρα 85 έως και 114 του ν. 4635/2019 (Α΄ 167) και στα άρθρα 1 έως και 9α του ν. 4441/2016 (Α΄ 227) νοείται ο παρών νόμος από την έναρξη ισχύος του. Η αντιστοίχιση των ως άνω άρθρων με τα άρθρα του παρόντος νόμου εξειδικεύεται στο Παράρτημα. 2... 3... 4...»

**Άρθρο 59** «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται: α) τα άρθρα 85 έως 114 του ν. 4635/2019 (Α΄ 167), περί Γ.Ε.ΜΗ., β)...γ)...»

### **Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων**

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα Υπηρεσία, κατά την ομόφωνη γνώμη των μελών του Τμήματος, με την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια Πάρεδρος, συνάγονται τα ακόλουθα :

**13.** Από την παράγραφο 4 του άρθρου 12 του Σ. προκύπτει ότι οι συνεταιρισμοί, ως ιδιότυπες ενώσεις προσώπων που συνεργάζονται για την προάσπιση και προαγωγή των περιουσιακών, επαγγελματικών και λοιπών συμφερόντων τους, αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, η οργάνωση και δράση των οποίων, μέσα στο οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο που καθιερώνει και κατοχυρώνει το Σύνταγμα με τις επί μέρους σχετικές διατάξεις του, τελεί υπό την προστασία και εποπτεία του Κράτους. Όπως έχει συναφώς κριθεί (ΣΤΕ 2029/1992, 2790/1993, 522/2006), η συνταγματική αυτή

διάταξη προβλέπει την θέσπιση ενός γενικού νομοθετικού πλαισίου, είτε με τυπικό νόμο είτε με κανονιστική πράξη, προς το οποίο πρέπει να προσαρμόζονται οι ειδικότερες διατάξεις των καταστατικών των εκουσίων συνεταιρισμών, πρέπει, όμως, οι περιορισμοί που τίθενται κατ' αυτόν τον τρόπο να μη θίγουν υπέρμετρα την αυτοδιοίκηση των συνεταιρισμών αλλά και την συνταγματική αρχή της συμβατικής ελευθερίας που τους διέπει (άρθρο 5 παρ. 1 Συντάγματος).

**14.** Με το πρώτο μέρος του ν. 3419/2005, τα άρθρα 1 έως 12 και 14 έως 18 του οποίου καταργήθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 116 του ν. 4635/2019, εισήχθη για πρώτη φορά στη ελληνική επικράτεια ο θεσμός του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.). Με την καθιέρωση και τήρηση του Γ.Ε.ΜΗ. όπως εκτίθεται και στην οικεία αιτιολογική έκθεση του ν. 3419/2005, σκοπός του νομοθέτη ήταν η εμπέδωση ασφάλειας του δικαίου και των εν γένει συναλλαγών και η εξυπηρέτηση της δημοσιότητας κατά την άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας. Στόχος του νομοθέτη ήταν τα σχετικά αρχεία και μητρώα, που μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ. (04-04-2011) τηρούνταν από διάφορους φορείς ανά τη χώρα, αποσπασματικά και ποικιλότροπα, όπως τα Ειδικά και Νομαρχιακά Μητρώα Αωνύμων Εταιρειών, το Κεντρικό Μητρώο Αωνύμων Εταιρειών, τα Βιβλία Προσωπικών Εταιρειών και Ε.Π.Ε., τα Μητρώα Αστικών Συνεταιρισμών και τα Μητρώα Ευρωπαϊκών Ομίλων Οικονομικού Σκοπού, να μεταφέρονταν στο Γ.Ε.ΜΗ., ώστε, πλέον, να τηρούνται ηλεκτρονικά και ομοιόμορφα, με δυνατότητα διασύνδεσης με άλλα μητρώα και δημόσια αρχεία. Μετά δε την ολοκλήρωση της μεταφοράς θα έπαιε η αρμοδιότητα κάθε άλλου φορέα για την τήρηση αυτών και οι υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. θα καθίστατο αποκλειστικά αρμόδιες για την τήρηση των αρχείων.

**15.** Με τις διατάξεις των άρθρων 85 έως 116 του ν. 4635/2019 ( τα άρθρα 85 έως 114 του οποίου καταργήθηκαν - αντικαταστάθηκαν πρόσφατα με το ν. 4919/2022), οριοθετήθηκε εκ νέου το πλαίσιο λειτουργίας του Γενικού Εμπορικού Μητρώου, η εμπορική δημοσιότητα, οι πράξεις και τα στοιχεία που υποβάλλονται σε εμπορική δημοσιότητα και η διαδικασία καταχώρισης αυτών.

**16.** Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ν. 4635/2019, σκοπός του νομοθέτη ήταν ο εκσυγχρονισμός, η ηλεκτρονικοποίηση και η απλούστευση

του Γενικού Εμπορικού Μητρώου, το οποίο αποτελεί πλέον το εθνικό Μητρώο εμπορικής δημοσιότητας, καθώς και η τήρησή ενός ενιαίου φορέα τήρησης μητρώων, προκειμένου να διασφαλιστεί η νομιμότητα και να εγκαθιδρυθεί ένα περιβάλλον ασφάλειας και διαφάνειας στην άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας στη χώρα. Για το λόγο αυτό πλέον στο Γ.Ε.ΜΗ. πραγματοποιείται: α. η εγγραφή των φυσικών, νομικών προσώπων και των ενώσεων προσώπων που κατά τεκμήριο ασκούν εμπορία, β. η καταχώριση κάθε μεταβολής, διόρθωσης ή διαγραφής, των πράξεων και στοιχείων, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία γ. η εμπορική δημοσιότητα των πράξεων και στοιχείων, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, και δ. η διασύνδεση με τα μητρώα των λοιπών κρατών - μελών (εθνικά μητρώα) στο πλαίσιο του συστήματος διασύνδεσης των μητρώων της Οδηγίας (ΕΕ) 2012/17 (ΕΕ L 156 της 16.6.2012, σ.1).

**17.** Ενόψει των ανωτέρω ο νομοθέτης, έχοντας ως σκοπό την αποφυγή γραφειοκρατίας και την καταχώριση όλων των ασκούντων εμπορική δραστηριότητα σε ένα ενιαίο φορέα, με το νόμο 4635/2019 κατέστησε πλέον το ΓΕΜΗ το μοναδικό μητρώο εμπορικής δημοσιότητας, κρίνοντας ότι η εξυπηρέτηση σκοπών δημοσίου συμφέροντος, όπως της ενότητας, της διαφάνειας και της αρτιότητας των δεδομένων προστατεύεται με τη θέσπιση ενός μόνο φορέα για την τήρησή της (εμπορικής δημοσιότητας).

**18.** Περαιτέρω όμως ο νομοθέτης, όπως ρητά προβλέπεται τόσο στις καταργηθείσες διατάξεις του άρθρου 85 παρ. 4 του ν 4635/2019, όσο και στις ισχύουσες πλέον διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 4 του ν. 4919/2022, δεν κατήργησε τυχόν άλλα μητρώα, που τηρούνται σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες και εξυπηρετούν σκοπούς άλλους πλην της εμπορικής δημοσιότητας (π.χ. επιμελητήρια κλπ).

**19.** Ειδικότερα, αναφορικά με τους αστικούς συνεταιρισμούς, υπό την ισχύ του ν. 3419/2005, το ειδικό βιβλίο που τηρούνταν στο Μητρώο αστικών συνεταιρισμών των Ειρηνοδικείων, είχε αντικατασταθεί από το ΓΕΜΗ, αλλά ο έλεγχος νομιμότητας των καταστατικών εξακολουθούσε να ασκείται από τα Ειρηνοδικεία και συνεπώς απαιτείτο πρώτα έγκριση του καταστατικού από τον ειρηνοδίκη για την σύσταση ενός αστικού συνεταιρισμού καθώς και για κάθε τροποποίηση του, και εν συνεχεία η καταχώριση του καταστατικού στο ΓΕΜΗ.

Οι γραμματείες δε των Ειρηνοδικείων εξακολουθούσαν να έχουν την υποχρέωση αποστολής αντίγραφου του καταστατικού με την ημερομηνία καταχώρισης και τον αριθμό μητρώου στο δήμο ή την κοινότητα της έδρας του συνεταιρισμού, στη νομαρχία και στην Υπηρεσία Συνεταιρισμών του Υπουργείου Οικονομικών.

**20.** Με το ν. 4635/2019 το ΓΕΜΗ καθίσταται όχι απλώς το πρωτεύον αλλά το μοναδικό μητρώο για τους αστικούς συνεταιρισμούς και η αρμοδιότητα των Ειρηνοδικείων, με το άρθρο 116 παρ. 3 αυτού, καταργείται ρητά. Ο δε έλεγχος νομιμότητας για τη διαπίστωση της συμφωνίας των προς καταχώριση και δημοσίευση πράξεων, στοιχείων και δηλώσεων κατά περιεχόμενο με το καταστατικό και με τις διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, που διέπουν το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο, ασκείται πλέον από τις υπηρεσίες ΓΕΜΗ. Η ανωτέρω ρύθμιση επαναλαμβάνεται και στο νέο νόμο 4919/2022, ο οποίος αντικαθιστά τις διατάξεις των άρθρων 84 -114 του ν. 4635/2019 με τα άρθρα 15 επομ. αυτού, όπως η αντιστοίχιση εξειδικεύεται στο παράρτημα του νέου νόμου.

**21.** Σκοπός του ν. 4919/2022 είναι σύμφωνα με την αιτιολογική του έκθεση α) η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1151 (ΕΕ L 186 της 11.7.2019,σ.80) για τα ψηφιακά εργαλεία και τις σχετικές διαδικασίες, που η Οδηγία ορίζει στους Τομείς του εταιρικού δικαίου καθώς και η απλοποίηση διαδικασιών σε νομικό, διοικητικό και τεχνικό επίπεδο, όπως προβλέπονται από την Οδηγία. Το Γενικό Εμπορικό Μητρώο, το οποίο αποτελεί το ενιαίο εθνικό μητρώο δημοσιότητας, αποτελεί το ηλεκτρονικό εθνικό δελτίο δημοσιότητας, κατά την έννοια που περιγράφεται στο άρθρο 16 της ως άνω Οδηγίας και αποτελεί τη μετεξέλιξη των Βιβλίων Εταιρειών, που τηρούνταν στα Πρωτοδικεία και στα Ειρηνοδικεία, καθώς και του Μητρώου Αωνύμων Εταιρειών, που τηρούνταν στις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας, το Μητρώο Αστικών Συνεταιρισμών κλπ. Όπως διευκρινίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 15 του νέου νόμου η τήρηση του ενιαίου μητρώου εμπορικής δημοσιότητας για τα νομικά πρόσωπα, δεν θίγει την αρμοδιότητα άλλων δημοσίων υπηρεσιών ή των επιμελητηρίων να τηρούν ειδικά μητρώα, που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους και δεν σχετίζονται με την εμπορική δημοσιότητα.

**22.** Στις διατάξεις του Οργανισμού του Υπουργείου Οικονομικών (άρθρου 34 π.δ.142/2017) προβλέπεται ότι στο Τμήμα Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων, της Διεύθυνσης Μακροοικονομικής Πολιτικής, της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής, Διεύθυνση Μακροοικονομικής Πολιτικής και Προβλέψεων – ερωτώσα υπηρεσία, υπάγεται μεταξύ άλλων ο συντονισμός, η εποπτεία και η υποβοήθηση της ανάπτυξης των αστικών συνεταιρισμών, και η υποβολή προτάσεων σε σχετικά θέματα οργάνωσης, λειτουργίας και δράσης τους καθώς και η τήρηση μητρώου αστικών συνεταιρισμών, για σκοπό διάφορο από την εμπορική δημοσιότητα. Η αρμοδιότητα τήρησης του ως άνω μητρώου από την ανωτέρω υπηρεσία, όπως συνάγεται από τα προαναφερόμενα, διατηρήθηκε και μετά την ισχύ του ν 4635/2019 και διατηρείται και σήμερα και υπό την ισχύ του ν. 4919/2022. Και τούτο διότι η τήρηση στο Γ.Ε.ΜΗ. μητρώου αστικών συνεταιρισμών, θεραπεύσει διαφορετικούς σκοπούς (εμπορική δημοσιότητα, διαφάνεια εμπορικότητας, προστασία τρίτων και των συναλλαγών, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο), από το σκοπό που επιδιώκει εν προκειμένω, η τήρηση του σχετικού μητρώου από την ερωτώσα υπηρεσία.

**23.** Κατά συνέπεια, από τη συγκριτική θεώρηση των διατάξεων του ε' εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986, της παρ. 3 του άρθρου 116 του ν. 4635/2019, αλλά και του άρθρου 15 παρ. 2 του ν. 4919/2022, συνάγεται ότι, αν και η αρμοδιότητα των Ειρηνοδικείων για τον έλεγχο νομιμότητας και την καταχώριση των καταστατικών των αστικών συνεταιρισμών σε ειδικό μητρώο, έχει ρητά καταργηθεί και έχει αντικατασταθεί από τις υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ, εντούτοις δεν προκύπτει περαιτέρω κατάργηση της υποχρέωσης του νέου φορέα, που είναι πλέον αρμόδιος για την καταχώριση των καταστατικών των αστικών συνεταιρισμών στο Γενικό Μητρώο (ήτοι των Υ.Γ.Ε.ΜΗ), για την αποστολή στη συνέχεια των καταχωρισθέντων καταστατικών, εντός της προβλεπόμενης 30νθήμερης προθεσμίας, στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών.

### **Απάντηση**

**24.** Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα) γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι :

Μετά την ισχύ των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 116 του ν. 4635/2019, και την μεταφορά της αρμοδιότητας καταχώρισης των καταστατικών των αστικών συνεταιρισμών από τα Ειρηνοδικεία στις κατά τόπους Υ.Γ.Ε.ΜΗ. των υπόχρεων, έχει μεταφερθεί σ' αυτές, ως αρμοδίων πλέον υπηρεσιών, και η υποχρέωση για την αποστολή αντιγράφων των καταχωρισθέντων καταστατικών των αστικών συνεταιρισμών, στην ερωτώσα υπηρεσία, κατά τα οριζόμενα στο ε' εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986, που εξακολουθεί να ισχύει.

**ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ**

**Αθήνα, 28-4-2022**

**Η Πρόεδρος**

**Στυλιανή Χαριτάκη**  
**Αντιπρόεδρος ΝΣΚ**

**Η Εισηγήτρια**

**Ελένη Κωστάντη**  
**Πάρεδρος ΝΣΚ**

ELENI KOSTANTI

Ψηφιακά υπογεγραμμένο  
από ELENI KOSTANTI  
Ημερομηνία: 2022.04.28  
15:15:06 EEST